

Міністерство освіти і науки України
Житомирський державний університет імені Івана Франка

ВІСНИК

ЖИТОМИРСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА

ПЕДАГОГІЧНІ НАУКИ

Випуск 2 (93)

Науковий журнал,
заснований у серпні 1998 року

Вид-во ЖДУ ім. І. Франка
Житомир
2018

Видається за рішенням вченої ради Житомирського державного університету імені Івана Франка
(протокол № 14 від 23.05.2018 року).

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Головний редактор: доктор філософських наук, професор **Петро Саух**
Відповідальний редактор: доктор педагогічних наук, професор **Наталія Сейко**
Відповідальний секретар: **Наталія Бірук**

Міжнародна редакційна колегія:

Барбара Адамчик, доктор гуманістичних наук у галузі педагогіки, ад'юнкт (Республіка Польща);
Пшемислав Зюлковський, доктор гуманістичних наук у галузі педагогіки, ад'юнкт (Республіка Польща);
Тадеуш Левовицький, доктор габілітований, професор (Республіка Польща);
Стефан Мешальський, доктор габілітований, професор (Республіка Польща).

Редакційна рада:

Олена Антонова, доктор педагогічних наук, професор (Україна);
Іван Бех, доктор психологічних наук, професор, академік НАПН України (Україна);
Григорій Васянович, доктор педагогічних наук, професор (Україна);
Світлана Вітвицька, доктор педагогічних наук, професор (Україна);
Олександр Вознюк, доктор педагогічних наук, доцент (Україна);
Олександра Дубасенюк, доктор педагогічних наук, професор (Україна);
Іван Коновальчук, доктор педагогічних наук, доцент (Україна);
Ольга Плахотнік, доктор педагогічних наук, професор (Україна);
Наталія Сейко, доктор педагогічних наук, професор (Україна);
Нінель Сидорчук, доктор педагогічних наук, доцент (Україна).

Свідоцтво Державної реєстраційної служби України **КВ № 20016-9816ПП** від 28.05.2013 р.

Наукове періодичне видання

Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка : науковий журнал. Педагогічні науки / [гол. ред. П. Ю. Саух, відп. ред. Н. А. Сейко]. – Житомир : Вид-во Житомирського держ. ун-ту імені І. Франка, 2018. – Вип. 2 (93). – 142 с.

**ВІСНИК ЖИТОМИРСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
ПЕДАГОГІЧНІ НАУКИ**

Журнал "Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка" внесено до переліку наукових фахових видань України, в яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук з педагогіки – наказ МОН України № 1328 від 21 грудня 2015 р.

**Журнал індексується в таких наукометричних базах:
Index Copernicus, Google Scholar, Ulrich's Periodicals Directory та CiteFactor**

Сайт видання: <http://visnyk.zu.edu.ua>

Макетування: Вакалюк Т.А.
Коректор: Примаєв О.В.

В усіх статтях збережено орфографію та пунктуацію авторів

Підписано до друку 22.06.2018 р. Формат 60x90/8. Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman.
Друк різнографічний. Ум. друк. арк. 17.8. Обл.-вид. арк 15.0. Тираж 300. Замовлення 49.

Видавництво Житомирського державного університету імені Івана Франка
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи: серія ЖТ №10 від 07.12.04 р.
електронна пошта (E-mail): zu@zu.edu.ua
Україна, 10008, м. Житомир, вул. В. Бердичівська, 40. тел. (0412)431195, 431417

Ministry of Education and Science of Ukraine
Zhytomyr Ivan Franko State University

ZHYTOMYR
IVAN FRANKO
STATE UNIVERSITY
JOURNAL

PEDAGOGICAL SCIENCES

Volume 2 (93)

Scientific journal,
founded in August 1998

Zhytomyr Ivan Franko State University Press
Zhytomyr
2018

*Approved for publication by the Academic Council of Zhytomyr Ivan Franko State University
(protocol № 14 dated from 23.05.2018).*

Editorial Board:

Editor: Doctor of Sciences (Philosophy), Professor **Petro Saukh**
Executive Editor: Doctor of Sciences (Pedagogy), Professor **Nataliia Seiko**
Executive Secretary: **Nataliia Biruk**

International Editorial Board:

Barbara Adamczyk, PhD of Humanistic Sciences in the Field of Pedagogy, Assistant Professor (Republic of Poland);
Przemysław Ziółkowski, PhD of Humanistic Sciences in the Field of Pedagogy, Assistant Professor (Republic of Poland);
Tadeusz Lewowicki, PhD with "Habilitation" (Pedagogy), Professor (Republic of Poland);
Stefan Myeshalski, PhD with "Habilitation" (Pedagogy), Professor (Republic of Poland).

Editorial Council:

Olena Antonova, Doctor of Sciences (Pedagogy), Professor (Ukraine);
Ivan Bekh, Doctor of Sciences (Psychology), Professor, Academician (Ukraine);
Grygorii Vasianovych, Doctor of Sciences (Pedagogy), Professor (Ukraine);
Svitlana Vitvytska, Doctor of Sciences (Pedagogy), Professor (Ukraine);
Oleksandr Vozniuk, Doctor of Sciences (Pedagogy), Associate Professor (Ukraine);
Oleksandra Dubaseniuk, Doctor of Sciences (Pedagogy), Professor (Ukraine);
Ivan Konovalchuk, Doctor of Sciences (Pedagogy), Associate Professor (Ukraine);
Olga Plakhotnik, Doctor of Sciences (Pedagogy), Professor (Ukraine);
Nataliia Seiko, Doctor of Sciences (Pedagogy), Professor (Ukraine);
Ninel Sydorчук, Doctor of Sciences (Pedagogy), Associate Professor (Ukraine).

Certificate of state registration: № 20016-9816PR from 28.05.2013.

Scientific Periodical

Zhytomyr Ivan Franko State University Journal : scientific journal. Pedagogical Sciences / [editor P. Saukh, executive editor N. Seiko]. – Zhytomyr : Zhytomyr Ivan Franko State University Press, 2018. – Vol. 2 (93). – 142 s.

**ZHYTOMYR IVAN FRANKO STATE UNIVERSITY JOURNAL
PEDAGOGICAL SCIENCES**

"Zhytomyr Ivan Franko State University Journal" is included in the list of scientific professional publications of Ukraine, which can publish the results of the thesis for a Doctoral and Candidate Degree in Pedagogy – Resolution of Ministry of Education and Science of Ukraine № 1328 from December 21, 2015

The journal is indexed in Index Copernicus, Google Scholar, Ulrich's Periodicals Directory and CiteFactor

Website: <http://visnyk.zu.edu.ua>

Modelling: Vakaliuk T. A.
Proofreader: Prymak O. V.

Authors' spelling and punctuation are preserved in the articles.

Signed for printing 22.06.2018 p. Size 60x90/8. Offset Paper. Font Times New Roman.
Risograph printing. Conventional printed sheets 17.8. Printed sheets 15.0. Number of copies 300. Order 49.

Zhytomyr Ivan Franko State University Press
Licence of the Subject of Publishing: Series ZhT № 10 from 07.12.04.
(E-mail): zu@zu.edu.ua

Ukraine, 10008, Zhytomyr, Velyka Berdychivska Str., 40. tel. (0412)431195, 431417

УДК 378:371.3(73)

Н. М. Тимошук,
кандидат філологічних наук, доцент
(Вінницький національний аграрний університет)
redish_fox15@ukr.net
ORCID: 0000-0001-5638-5825

САМОСТІЙНА ПОЗААУДИТОРНА РОБОТА СТУДЕНТІВ США: ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ

У статті розглянуто теоретико-методологічні аспекти організації самостійної роботи студентів на основі вивчення американського досвіду. З'ясовано особливості використання електронних технологій для самостійної позааудиторної роботи студентів, обґрунтовано їх превалюючу роль у системі вищої освіти США. Розглянуто особливості організації самостійної роботи студентів за методиками flipped classroom та blended education. Автор переконаний у необхідності вивчення зарубіжного досвіду організації самостійної роботи студентів, який може бути використаний у сучасній системі освіти України.

Ключові слова: самостійна позааудиторна робота, навчальна діяльність, інформаційні технології, змішане навчання.

Постановка проблеми. Вагомим напрямом модернізації вищої освіти України є її відповідність вимогам світових освітніх стандартів. Нині особливого значення набуває вдосконалення системи організації самостійної навчальної діяльності студентів, адже вона має відігравати превалюючу роль у професійній підготовці майбутніх фахівців, розвитку їхніх здібностей і готовності до фахового самовдосконалення.

Для вирішення означеної проблеми доречним є використання результатів порівняльно-педагогічних досліджень підготовки фахівців у зарубіжних країнах. Наразі слід скористатися досвідом високорозвинених країн, зокрема США, де традиційно велике значення надається організації самостійної роботи студентів. Попри диверсифікацію форм організації навчання майбутніх фахівців в системі вищої освіти США акцент зміщується із традиційних пасивних форм навчання (лекція, семінар) на більш активні види самостійної індивідуальної роботи, значна частина часу (60–70 %) відводиться на самостійну роботу [1]. Ознайомлення з американським досвідом може сприяти визначенню ефективних шляхів реформування вищої школи в Україні за умов інтеграції в загальноєвропейський і світовий освітній простір.

Аналіз основних досліджень і публікацій. Важливим джерелом для вивчення американської освітньої системи є праці як зарубіжних науковців (Г. Бартон, Г. Бредлі, Х. Гарднер, Х. Гоман, Д. Гопкінс, П. Джарвіс, М. Еліот, Дж. Крейс, К. Мінні, П. Петерсон, К. Річмонд, М. Спілбек, С. Френе, П. Хадсон, П. Хьорст), так і українських вчених (Л. Віннікова, О. Пономарьова, С. Романова, С. Синенко).

Питання організації самостійної пізнавальної діяльності студентів вищих навчальних закладів є предметом пильної уваги багатьох американських педагогів і психологів, таких як Дж. Брунер, Р. Хадгінс, С. Едельман, Х. Клаусмейер, Р. Санд, Б. Кларк, А. Джонс, Б. Джойс, М. Вейл, Д. Хант, К. Гувер, Д. Голдінг, Ф. Перлз. Вітчизняна педагогіка науковими працями Т. А. Василювської, Т. С. Георгієвої, Я. Г. Гулецької, Т. С. Кошманової, О. І. Літвінова, З. О. Малькової, І. В. Пентіної, І. В. Пасинкової, О. О. Романовського, Т. Б. Тихонової, Т. Г. Чувакової, І. Ф. Сулим-Карлір долучилася до проблеми дослідження навчально-пізнавальної діяльності американських студентів. Цією публікацією ми маємо **на меті** проаналізувати окремі аспекти організації самостійної позааудиторної роботи студентів США.

Виклад основного матеріалу дослідження. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на 2012–2021 роки визначає нову парадигму вітчизняної вищої школи, як таку, що характеризується інноваційністю та гуманістичним спрямуванням [2]. Гуманістична та інноваційна складові є також визначальними для системи вищої освіти США, гуманістична має на меті формування та культивування толерантності відносно представників інших культур, а інноваційна – створення інноваційного освітнього простору, в якому головна роль належить студенту та його відповідальності за свою освітню діяльність. Однак американські вчені Р. Бар і Д. Таг розробили нову парадигму сучасної вищої освіти, яка передбачає зміну ролей головних суб'єктів в освітньому процесі на основі принципу студентоцентризму. Саме студенти є відповідальними за їх навчання, а навчальний заклад лише їх мобілізує [3]. Принагідно зазначимо, що необхідною передумовою успішної реалізації новітніх освітніх реформ вищої школи є створення активного освітнього середовища, що стимулюватиме самопідготовку, самооцінювання, саморозвиток студентів, їх самостійну діяльність, а також сприятиме розвитку пізнавальної активності та відповідальності за результати навчання.

Наталія Крюкова, аналізуючи проблеми аудиторної та позааудиторної роботи у ВНЗ США, відзначила, що там позааудиторна робота розглядається як самостійна робота, що є лабораторією творчого мислення, де студент може найбільш повно проявити свою самостійність, реалізувати навички, отримані в аудиторії. Введені так звані "незалежні" заняття, що виступають якісно вищою сходинкою позааудиторної роботи з елементами наукової самостійності й творчості. Введені різноманітні форми самостійної позааудиторної роботи: читання студентами лекцій, проекти з елементами наукового дослідження, участь у розробленні проблем, пов'язаних з реальною життєвою тематикою [4].

На слушну думку І. Ф. Сулим-Карлір, стрижневим елементом системи організації самостійної роботи студентів є індивідуалізована академічна програма, що становить собою спланований відповідно до освітніх потреб конкретного студента курс навчання, який ідентифікується з певними предметами самостійного вивчення. Вона містить чіткі навчальні завдання, що відображають обсяг кредитних годин як з предметів спеціалізації студента, так і містять певну кількість кредитних годин із загальноосвітніх дисциплін, беручи до уваги не лише інтереси кожного студента, але і його інтелектуальні та фізичні можливості. Академічні програми самостійної роботи студентів передбачають оволодіння знаннями та вміннями з шести груп навчальних дисциплін: 1) професійно орієнтовані навчальні предмети або предмети спеціалізації (major); 2) професійно нейтральні навчальні предмети (minor), вивчення яких необхідне для кращого засвоєння предметів спеціалізації; 3) інші академічні курси, які є частиною академічної програми: факультативи, додаткові заняття тощо (other areas of concentration); 4) курси гуманітарних наук, які забезпечують формування світогляду студентів (liberal studies courses); 5) як мінімум 30 годин курсів підвищеної складності (upper-division courses); 6) елективні курси, які студент може обирати для самостійного опанування нових галузей знань чи розширення переліку професійно орієнтованих і загальноосвітніх курсів (electives) [5:11]. Як правило, у американських коледжах домінують такі типи планування індивідуальних програм самостійної роботи студентів: структурний – орієнтований на кінцеві результати самостійної навчальної діяльності; процедурний – центрований на процесуальній стороні учіння; функціонально-поняттєвий, що регламентує як кінцеві результати навчальної діяльності, так і процес учіння

Особливим аспектом організації самостійної роботи студентів США є укладення контракту між суб'єктами навчального процесу. Це є детально розроблений компонент, який окреслює основні напрями та очікувані результати самостійної роботи студентів під керівництвом педагога. Така форма організації самостійної роботи має на меті проблемно-пошукову пізнавальну діяльність студентів, котрі одержують завдання у вигляді індивідуального або групового дослідницького проекту, який містить опис основних етапів самостійної роботи над проблемою, визначає цілі, завдання, засоби та методи роботи, джерела й матеріали, які необхідно використати, строки виконання та критерії результативності, характер і форму презентації одержаних результатів.

Однією з суттєвих особливостей організації самостійної роботи студентів США є наявність посад консультанта та тьютора, які безпосередньо контактують зі студентами в процесі опанування освітньої програми, допомагають їм орієнтуватися в інформаційному просторі навчальних курсів, складати індивідуальну програму навчання, дають поради у випадку виникнення проблем або труднощів у засвоєнні навчального матеріалу [5: 13–14]. Консультування вважається необхідним структурним елементом взаємодії викладача та студентів, важливою умовою забезпечення ефективної самостійної роботи. Діагностика зацікавленості, схильностей, мотивів студентів; коригування стратегій самостійного здобуття інформації, виявлення їх відповідності навчальним цілям; надання допомоги, спрямування студентів на здобуття навичок самостійного вирішення проблем і прийняття рішень – головні завдання консультування студентів американських коледжів з метою організації ефективної самостійної роботи.

Система консультування передбачає чотири основні етапи: 1) діагностування навичок самостійного навчання, здібностей, можливостей, мотивації студента на основі співбесіди або індивідуального тестування; 2) реалізація програми консультування з урахуванням особливостей когнітивного, вольового, афективного аспектів особистості кожного з студентів; 3) удосконалення консультативної взаємодії; 4) контроль за реалізацією педагогічної програми консультування з метою подальшого удосконалення процесу самостійного навчання.

Досить поширеною в американських закладах освіти є методика "навчаючого консультування" (Learning Counseling Model), що має на меті забезпечення системності консультування; досягнення відчуття задоволення від процесу консультування; ефективне використання кожного етапу консультування; редукцію відчуття тривожності, невпевненості та інших почуттів, що заважають нормальному процесу консультування.

Етап консультування є надзвичайно важливим під час супроводу самостійної роботи студентів у США, бо на цьому етапі здійснюється педагогічна підтримка студента. Консультування має бути зосередженим на вирішенні певної проблеми, яка виникає у студента під час виконання самостійної роботи. Наразі в Україні консультації майже відсутні у навчальних планах вищих навчальних закладів. На нашу думку, запровадження системи консультування студентів з виконання самостійної роботи

значно б поліпшило та оптимізувало її, дозволило коригувати стратегії самостійного здобуття інформації.

Однією з важливих умов ефективної позааудиторної навчальної діяльності студентів є її організація у формі роботи малих груп. Слід зазначити, що нині роботі в малих групах належить чільне місце в американській системі вищої освіти. Значущість цього методу детермінована перш за все тим, що він містить комплекс прийомів, які дозволяють мотивувати студентів до активної роботи, розвивати в них такі якості, як свідомість, здатність до спілкування, знаходити компромісне рішення, уміння орієнтуватися в ситуації, співвідносити свої інтереси й можливості з інтересами й вимогами інших членів групи, а також із завданнями групи загалом.

Нині значно збільшився інтерес до інтернет-технологій в галузі освіти. Американський вчений Даніель Чен, аналізуючи використання Інтернету та інших Інтернет-технологій у вищих навчальних закладах, зазначає, що воно "вибухнуло" протягом останніх 15 років [6]. Електронні навчальні середовища та он-лайн курси створюються там, де навчальні заклади використовують інтрамережі, веб-сайти та комп'ютерні комунікації.

Зростаючої популярності у цьому контексті набуває так зване "змішане навчання" (blended education), його називають "новою нормою викладання вищої освіти" [7]. Поєднання традиційних (face-to-face) та віртуальних компонентів викладання вважається домінуючою стратегією для вищих навчальних закладів США. У 2010 р. групою американських вчених було проведено мета-аналіз ефективності дистанційного (online) навчання. За його результатами онлайн-студенти мали кращі результати порівняно з очними реципієнтами, водночас студенти, які поєднували (змішували) форми навчання, мали найкращий результат [7]. Змішане навчання характеризується як спосіб навчання, який не обмежений часовими, просторовими та ситуативними бар'єрами, водночас воно забезпечує високу якість взаємодії між вчителями та студентами [8].

Відносно новим педагогічним підходом є "перевернутий клас" (flipped classroom), це навчальний проект, який здатен відігравати важливу роль у змішаному навчанні [8]. У цій навчальній моделі студентам необхідно брати участь у підготовці до проведення заняття, студенти спочатку вивчають матеріал дидактичними методами позааудиторно, як правило, у вигляді письмових матеріалів, закадрової лекції або відео. На думку В. Джіліпсі, "перевернутий клас" – це студентоорієнтований підхід до навчання, що значно оптимізує активне навчання студента [9]. Основні принципи організації навчання за аналізованою методикою: надання студентам можливості отримати попередню інформацію перед аудиторною діяльністю; заохочення студентів до читання онлайн-лекцій та підготовки до аудиторної роботи; чітка система оцінювання, синергія аудиторного та позааудиторного навчання; наявність чітких інструкцій та рекомендацій; надання достатньо часу для виконання завдань; вчасний аналіз, консультування та оцінювання студентських робіт; забезпечення використання знайомих технологій, легкодоступних для студентів [10]. Основними перевагами методу є те, що студент отримує знання, не лише за умови присутності на занятті; він засвоює матеріал у своєму темпі, може подивитися відео або прослухати аудіо стільки, скільки вважає за потрібне, зробити паузу для конспекту або простого сприйняття нової інформації; на заняттях значна частина часу використовується для практичного застосування теоретичних знань, студенти можуть використовувати більшу кількість додаткових джерел при самостійній підготовці вдома: інтернет, домашні книги, словники тощо. Ця нова навчальна технологія, на слушну думку В. Джіліпсі, повинна дозволяти студентам бути налаштованими на критичне мислення, повною мірою залучати до діяльності студентів і викладачів, стимулювати глибоке розуміння матеріалу [9].

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямку. Безперечною перевагою американської вищої освіти є її надзвичайна гнучкість щодо способів, форм, методів і темпів навчання. Під час організації самостійної роботи студентів чільне місце посідають методи, які дають змогу враховувати індивідуальні особливості студентів, стимулюють їх пізнавальну активність, забезпечують розвиток творчих здібностей. Сучасний стан підготовки студентів США характеризується застосуванням численних онлайн-програм для самостійної роботи, гнучкою системою організації навчального процесу, використанням нових методів і форм організації самостійної роботи. Змушені констатувати, що надмірна централізація та бюрократичні принципи роботи більшості навчальних закладів України слугують перешкодою для ефективної організації самостійної роботи студентів, тому саме застосування напрацьованого в американській педагогіці вищої школи досвіду поза аудиторної роботи може стати елементом освітніх реформ, які відбуваються сьогодні. Дане дослідження не вичерпує багатогранності досліджуваної проблеми, тому подальші наукові розвідки вважаємо перспективними.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Кларин М. В. Инновационные модели обучения в зарубежных педагогических поисках / М. В. Кларин. – М. : Арена, 1994. – 223 с.

2. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на період до 2021 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/344/2013>.
3. Bar R. B. From Teaching to bearing. A New Paradigm for Undergraduate Education / R. B. Bar, J. Tagg // Change. – 1995. – November – December. – P. 13–25.
4. Крюкова Н. И. Проблема аудиторной и внеаудиторной работы в вузах США : автореф. дис. на соиск. ученой степени канд. пед. наук : 13.00.01 / Наталья Илларионовна Крюкова. – М., 1980. – 17 с.
5. Сулим-Карлір І. Ф. Організація самостійного позааудиторної роботи студентів педагогічних коледжів США : автореф. дис. на здобуття наук. ступ. канд. пед. наук : 13.00.04 / Ірина Федорівна Сулим-Карлір. – Вінниця, 2008. – 20 с.
6. Chen P.-S. D. Engaging Online Learners: The Impact of Webbased Learning Technology on College Student Engagement / P.-S. D. Chen, A. D. Lambert, K. R. Guidry // Computers & Education. –2010. – Vol. 54 (4). – P. 1222–1232.
7. Norberg A. A Time-based Blended Learning Model / A. Norberg, C. D. Dziuban, P. D. Moskal // On the Horizon. – 2011. – 19 (3). – P. 207-216.
8. Baepler P. It's Not about Seat Time: Blending, Flipping, and Efficiency in Active Learning Classrooms / P. Baepler, J. Walker, M. Driessen // Computers & Education. – 2014. – Vol. 78. – P. 227–236.
9. Gillispie V. Using the Flipped Classroom to Bridge the Gap to Generation / V. Gillispie // Ochnsner Journal. – 2016. – Vol. 16. – № 1. – P. 32–36.
10. Kim M. The Experience of Three Flipped Classrooms in an Urban University: an Exploration of Design Principles / M. Kim, S. Kim, O. Khera, J. Getman // The Internet and Higher Education. – 2014. – Vol. 22. – P. 37–50.

REFERENCES (TRANSLATED&TRANSLITERATED)

1. Klarin M. V. Innovatsionnyie modeli obucheniia v zarubezhnykh pedagogicheskikh poiskakh [Innovative Models of Teaching in Foreign Pedagogical Searches] / M. V. Klarin. – М. : Arena. 1994. – 223 s.
2. Natsional'na stratehiia rozvytku osvity v Ukraini na period do 2021 roku [National Strategy for Education Development in Ukraine for the Period up to 2021]. – Rezhym dostupu : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/344/2013>.
3. Bar R. B. From Teaching to Bearing. A New Paradigm for Undergraduate Education / R. B. Bar, J. Tagg // Change. – 1995. – November – December. – P. 13–25.
4. Kriukova N. I. Problema auditornoi i vneauditornoi raboty v vuzakh SShA [The Problem of Curricular and Extracurricular Work in US Universities] : avtoref. dis. na soisk. uchenoi stepeni kand. ped. nauk : spets. 13.00.01 / Kriukova Natalia Illarionovna. – М., 1980. – 17 s.
5. Sulym-Karlr I. F. Orhanizatsiia samostiinoho pozaaudytornoi roboty studentiv pedahohichnykh koledzhiv SShA [Organization of Students' Independent Extra-curricular Work in Pedagogical Colleges of the USA] : avtoref. dys. na zdobuttia nauk. stup. kand. ped. nauk : 13.00.04 / Iryna Fedorivna Sulym-Karlr. – Vinnytsia, 2008. – 20 s.
6. Chen P.-S. D. Engaging Online Learners: The Impact of Webbased Learning Technology on College Student Engagement / P.-S. D. Chen, A. D. Lambert, K. R. Guidry // Computers & Education. –2010. – Vol. 54 (4). – P. 1222–1232.
7. Norberg A. A Time-based Blended Learning Model / A. Norberg, C. D. Dziuban, P. D. Moskal // On the Horizon. – 2011. – 19 (3). – P. 207-216.
8. Baepler P. It's Not about Seat Time : Blending, Flipping, and Efficiency in Active Learning Classrooms / P. Baepler, J. Walker, M. Driessen // Computers & Education. – 2014. – Vol. 78. – P. 227–236.
9. Gillispie V. Using the Flipped Classroom to Bridge the Gap to Generation / V. Gillispie // Ochnsner Journal. – 2016. – Vol. 16. – № 1. – P. 32–36.
10. Kim M. The Experience of Three Flipped Classrooms in an Urban University: an Exploration of Design Principles / M. Kim, S. Kim, O. Khera, J. Getman // The Internet and Higher Education. – 2014. – Vol. 22. – P. 37–50.

Тимощук Н. Н. Самостоятельная внеаудиторная работа студентов США: теоретико-методологические аспекты.

В статье рассмотрены теоретико-методологические аспекты организации самостоятельной работы студентов на основе изучения американского опыта. Выявлены особенности использования электронных технологий для самостоятельной внеаудиторной работы студентов, обосновано их преобладающую роль в системе высшего образования США. Рассмотрены особенности организации самостоятельной работы студентов по методикам flipped classroom и blended education. Автор убежден в необходимости изучения зарубежного опыта организации самостоятельной работы студентов, который может быть использован в современной системе образования Украины.

Ключевые слова: самостоятельная внеаудиторная работа, учебная деятельность, информационные технологии, смешанное обучение.

Tymoshchuk N. M. Independent Extracurricular Work of US Students: Theoretical and Methodological Aspects.

The article is devoted to the problem of organization of students' independent extracurricular work in the USA. An important direction for Ukrainian higher education modernization is its compliance to the requirements of world educational standards. Nowadays improving the organization of independent student learning activities is given high scientific priority. That's why, it is recommended to use the results of comparative and pedagogical studies of training specialists in foreign countries. In American universities great importance is given to the organization of independent work of students. The aim of research is to analyze some aspects of the organization of independent extracurricular work of students in the United States. One of the essential features of the organization of extracurricular work of US students is the tutor presence. Counseling is considered a necessary structural element of interaction between teacher and students; it is an important condition for ensuring effective independent work. Blended education is called the new norm of higher education teaching; it is the combination of traditional (face-to-face) and virtual components of teaching. Blended education is considered the dominant strategy for higher educational institutions in the United States. It is a teaching method that is not limited by temporal, spatial and situational barriers; blended education provides high quality interaction between teachers and students. So, the undoubted advantage of American higher education is its extraordinary flexibility in methods, forms and teaching styles. The prominent place is occupied by methods that allow taking into account the individual characteristics of students, stimulating their cognitive activity and providing development of creative abilities. The current state of teaching students in the USA is characterized by the use of numerous online programs for independent work, a flexible system of educational process organization, the use of new methods and forms for independent work organization. The application of the American higher education pedagogy experience can become an element of the educational reforms that are taking place in Ukraine today.

Key words: *independent extracurricular work, educational activity, information technologies, blended education.*

ЗМІСТ

Вознок О. В. <i>Універсальні матриці знань як міждисциплінарне знаряддя наукового дослідження та засіб навчання студентів</i>	5
Андрощук І. М. <i>Самоуправління професійним розвитком викладачів кафедр менеджменту польських закладів вищої освіти у системі відкритої освіти</i>	13
Ахмедов Е. Ю. <i>Проблеми дитячого читання в історії азербайджанської педагогічної думки</i>	22
Баглай О. І. <i>Культурологічний підхід до професійної підготовки майбутнього фахівця туристичного профілю</i>	28
Богомолова М. Ю. <i>Соціальне виховання дітей крізь призму Кодексу законів про народну освіту УСРР (листопад 1922 р.)</i>	34
Бхіндер Н. В. <i>Інтерактивні технології під час позааудиторної самостійної роботи майбутніх прикордонників у відомчих навчальних закладах Республіки Індія</i>	39
Вакалюк Т. А. <i>Використання хмаро орієнтованих засобів у навчанні бакалаврів інформатики для організації спільної проектної діяльності</i>	46
Герасимчук О. Л. <i>Особливості технології формування екологічної компетентності майбутніх гірничих інженерів</i>	52
Гриців В. Б. <i>Підвищення педагогічної майстерності науково-педагогічного складу вищого навчального закладу як передумова до формування професійно-етичної компетентності майбутнього фахівця банківської справи</i>	58
Драгунова В. В. <i>Забезпечення реалізації моделі педагогічних умов впровадження інноваційного менеджменту в систему середньої освіти</i>	63
Жиляєва Ю. М. <i>Роль та місце курсу англійської мови в процесі професіоналізації студентів-політологів</i>	68
Карасьова О. В. <i>Форми та методи організації самостійної роботи студентів у Харківському імператорському університеті у період 80-х рр. XIX – початку XX ст.</i>	74
Козолуп М. С. <i>Академічна комунікативна підготовка студентів у ВНЗ: компетентнісний підхід</i>	80
Мелешенко А. А. <i>Роль єврейського шкільництва в системі початкової освіти на Волині в кінці XIX – на початку XX століття</i>	86
Мінькович Б. А. <i>Розвиток креативності майбутнього вчителя інформатики засобами інформаційно-комунікаційних технологій</i>	92
Новіцька І. В., Колодяженська Т. М. <i>Педагогічні умови соціалізації молодших школярів у стосунках з однолітками</i>	97
Пастовенський О. В. <i>Особливості реалізації методів управління освітою в умовах розвитку освітніх систем</i>	103
Попович А. С. <i>Обґрунтування доцільності проведення лабораторних занять із стилістики української мови в закладах вищої освіти</i>	108
Савош В. О. <i>Смислова експлікація феномена "неперервна освіта": суть, мета, функції, етапи, вияв на рівнях принципу та процесу</i>	113
Свісюк О. В., Лихошвед Н. В. <i>Засади підвищення мотивації до професійної діяльності майбутніх юристів за допомогою курсу іноземної мови</i>	118
Танська В. В. <i>Теоретичні основи реалізації принципу наступності при викладанні природничих дисциплін у загальноосвітній школі</i>	125
Тимошук Н. М. <i>Самостійна позааудиторна робота студентів США: теоретико-методологічний аспект</i>	130
Шевцова Л. С. <i>Мовленнєві ситуації на заняттях з методики української мови</i>	135

CONTENTS

Vozniuk O. V. <i>Universal Matrixes of Knowledge as Interdisciplinary Instruments of Scientific Research and Students' Teaching Means</i>	5
Androshchuk I. M. <i>Self-Administration Form of Professional Teachers' Development within Departments of Management of Polish Higher Educational Institutions in the Framework of Open Education System</i>	13
Akhmedov E. Yu. <i>Problems of Children's Reading in the History of Azerbaijani Pedagogical Thought</i>	22
Bahlai O. I. <i>Culturological Approach to a Future Tourism Specialist Professional Training</i>	28
Bogomolova M. Yu. <i>Social Education of Children by the Prism of the People's Education Pandeckt of the USSR (November 1922)</i>	34
Bkhinder N. V. <i>Interactive Technologies during Extracurricular Self-study Activities of Future Border Guards at the Agency-specific Educational Establishments in the Republic India</i>	39
Vakaliuk T. A. <i>The Using Cloud-oriented Means during the Training Bachelors of the Computer Science for the Organization of Joint Project Activities</i>	46
Herasyunchuk O. L. <i>Peculiarities of Forming Ecological Competence among Future Mining Engineers</i>	52
Hrytsiv V. B. <i>Enhancement of Pedagogical Skill of Scientific and Pedagogical Staff of a Higher Educational Institution as a Prerequisite for the Formation of the Professional and Ethical Competence of a Future Specialist of Banking</i>	58
Drahnova V. V. <i>Ensuring the Implementation of the Model of Pedagogical Conditions for the Introduction of Innovation Management in Secondary Education</i>	63
Zhylyayeva Yu. M. <i>The Role and Place of the English Course in Professional Development of Political Scientists at the University Level</i>	68
Karasyova O. V. <i>Forms and Methods of Organizing Students' Independent Work at the Kharkov Imperial University in the 80's of the XIX-th – the Beginning of the XX-th Centuries</i>	74
Kozolup M. S. <i>Academic Communication Instruction of University Students: Competency-Based Approach</i>	80
Meleschenko A. A. <i>The Role of Jewish Schooling in the Primary Education System of Volyn at the End of XIX – Beginning XX century</i>	86
Minkovych B. A. <i>The Development of Creative Thinking of the Future Teacher of Computer Science by Means of Information and Communication Technologies</i>	92
Novitskaya I. V., Kolodiazhenskaya T. M. <i>Pedagogical Conditions for Socialization of Junior Pupils in Relations with Peers</i>	97
Pastovenskyi O. V. <i>The Peculiarities of Educational Management Methods Implementation in the Conditions of Educational Systems Development</i>	103
Popovych A.S. <i>Reasoning of Accessibility of Ukrainian Language Stylistics Laboratory Studies in Higher Education Establishments</i>	108
Savosh V. A. <i>Measuring Expiration Phenomenon "Urgent Education": Content, Purpose, Functions, Stages, Reference at the Level of the Principle and Process</i>	113
Svysiuk O. V., Lykhoshved N. V. <i>Increasing Professional Motivation of Students of Law through the Course of English for Professional Purposes</i>	118
Tanska V. V. <i>Theoretical Bases for the Implementation of the Principle of Continuity in the Teaching of Natural Sciences of the Secondary School</i>	125
Tymoshchuk N. M. <i>Independent Extracurricular Work of US Students: Theoretical and Methodological Aspects</i>	130
Shevtsova L. S. <i>Language Situations at the Lessons on the Methodology of Ukrainian Language</i>	135